Aan de gemeenteraad van Heiloo

Bijlage(n) : - Datum : 13 januari 2026

Onderwerp : Advies toelaatbaarheid verzoek referendum

Geachte gemeenteraad,

Taak referendumcommissie
De referendumcommissie heeft (onder andere) tot taak de raad te adviseren over de toelaatbaarheid van een onderwerp waarover is verzocht om een referendum te houden[1]. Naar aanleiding van het ontwerpraadsbesluit bij agendapunt 8b van de raadsvergadering van 15 december 2025 heeft de gemeenteraad een inleidend verzoek voor een referendum ontvangen. De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 15 december 2025 het betreffende ontwerpraadsbesluit geamendeerd. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om het ontwerpraadsbesluit te amenderen[2].

Advies referendumcommissie na ontvangst inleidend verzoek
Zodra het volledige inleidende verzoek ontvangen is, adviseert de referendumcommissie de raad binnen twee weken over de toelaatbaarheid van het onderwerp[3]. Deze brief is het hier bedoelde advies. Vanwege het kerstreces heeft de referendumcommissie uw raad een brief gestuurd dat dit advies wat langer op zich zal laten wachten.

Indien het college of een of meer leden van de raad van mening zijn dat het verzoek niet behoort te worden ingewilligd, stellen zij de referendumcommissie hiervan tijdig in kennis[4]. De referendumcommissie heeft een dergelijke kennisgeving niet ontvangen.

Voorafgaand aan het uitbrengen van het advies stelt de referendumcommissie de gesprekpartners namens de indieners -genoemd in het vijfde lid- in de gelegenheid hun opvattingen hierover nader toe te lichten[5]. De referendumcommissie heeft op 2 januari 2026 middels digitale vergadering met (een afvaardiging van) de indieners gesproken.

Toets Referendabele besluiten
De referendumcommissie heeft naar aanleiding van het inleidend verzoek tot het houden van een referendum overwogen of het bepaalde in artikel 2 lid 2 van de referendumverordening

[1] Referendumverordening gemeente Heiloo 2025, artikel 4 lid 1 onder a onder 1
[2] Referendumverordening gemeente Heiloo 2025, artikel 5 lid 6
[3] Referendumverordening gemeente Heiloo 2025, artikel 5 lid 7
[4] idem
[5] idem

onderwerpen bevat die aansluiten bij het voorliggende geamendeerde ontwerpraadsbesluit. Daarbij heeft de commissie speciale aandacht gegeven aan artikel 2 lid 2 onder h en onder j.

Onderwerp van een referendum is een ontwerpraadsbesluit, met uitzondering van besluiten
h die betrekking hebben op een onderwerp waarvoor de primaire verantwoordelijkheid bij een andere overheid ligt;
j waarvan de raad van mening is dat dringende redenen aanleiding zijn om geen referendum te houden.[6]

Hoewel een uiteindelijk besluit tot herindeling een besluit van de Staten-Generaal is, is de referendumcommissie van mening dat het ontwerpraadsbesluit volledig binnen de bevoegdheid van de gemeente Heiloo zelf past. Uit het Handboek Gemeentelijke Herindelingen blijkt dat gemeenten zelf initiatief kunnen nemen tot een gemeentelijk herindeling en dus ook dat zij daarnaar onderzoek en/of een procesvoorstel kunnen doen. Zelf initiatief nemen valt onder de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente zelf. Artikel 2 lid 2 onder h is naar het oordeel van de referendumcommissie geen uitsluitingsgrond.

De referendumcommissie heeft van de gemeenteraad geen dringende reden ontvangen die aanleiding zou zijn om geen referendum te organiseren. Zelf heeft de referendumcommissie in het beoordelen van de tekst van het geamendeerde ontwerpraadsbesluit ook geen dringende reden kunnen ontdekken. Artikel 2 lid 2 onder j is naar het oordeel van de referendumcommissie geen uitsluitingsgrond.

De overige leden onder artikel 2 bieden eveneens geen basis voor een uitsluitingsgrond.

Advies aan de gemeenteraad
De referendumcommissie adviseert de gemeenteraad dat het onderwerp wel toelaatbaar is om een referendum over te organiseren.

Met vriendelijke groet,

J.H. van Oort
Namens de Referendumcommissie

[6] Referendumverordening gemeente Heiloo, artikel 2 lid 2, onder h en j